

Masterplan Lildstrand 2018-2025

Visioner og målsætninger
Version 5.0, august 2020
(Version 1.0 udkom april 2018)

HAWBOERNES FORENING, LILDSTRAND

1. AUGUST 2020

Indhold

1	Resume	3
2	Hvorfor Masterplan?	4
2.1	Lildstrand som case i dansk kystturismeforskning	5
2.2	Organisationsplan, Udviklingsgruppen	6
3	Lildstrand: DNA, identitet, tilhørsforhold	7
3.1	Status – hvem, hvor mange, hvordan...	8
4	Projekter igangsæt i Masterplanen	9
4.1	Nationalpark Thy fra Agger til Bulbjerg	9
4.2	Lildstrand og tværkommunalt projekt "Kystsporet"	10
4.3	"Dark Sky Thy" – nattemørke og lyse nætter	12
5	Projekter udført / under udførelse	14
5.1	Kystterrasser på Lildstrand landingsplads	14
5.2	Madpakkehus ved landingspladsen i Lildstrand	16
5.3	Lild Strandkær – naturgenopretning	17
5.4	Historieformidling via Museum Thy	18
5.5	Motion for hjerte og hjerne i Lildstrand-området	19
6	Lildstrand i dag...	20
6.1	Landingsplads og bådelaug	20
6.2	Samarbejde i Kystbyernes Netværk	20
6.3	Kirke, foreningsliv og samvær	21
6.4	Erhverv, infrastruktur og klimasikring	21
6.4.1	Klimasikring øst for Strandvejen i Lildstrand	23
7	APPENDIX 1-6 – Indhold	24
7.1	Appendix 1: Politisk opbakning til Masterplan Lildstrand	25
7.2	Appendix 2: Nationalpark Thy fra Agger til Bulbjerg	26
7.3	Appendix 3: Lildstrand som case i Innocoast-projekt	28
7.4	Appendix 4: Kystsikring på Sandnæshagevej	31
7.5	Appendix 5: Kreativitetshuset i Lildstrand	33
7.6	Appendix 6: Byfornyelse og p-plads	34

1 Resume

SDG-delmål 8.9: Inden 2030 skal vi vedtage og implementere politiske beslutninger for at fremme bæredygtig turisme, der skaber jobs og promoverer lokale produkter og kultur.

Overordnet målsætning i Masterplan Lildstrand 2018-2030 er tiltrækning af fast bosætning og behersket udvikling af den stille turisme i Lildstrand i fuld respekt for områdets fredede natur, kystfiskerkultur og den helt særlige ro, afsondrethed og autencitet, som kendetegner fiskerlejet Lildstrand anno 2020.

Det velegnede turismesegment for Lildstrand er mennesker, som søger stilhed, ro, autencitet og naturoplevelser på egen hånd samt prioriterer bæredygtighed og fysiske udfoldelsesmuligheder i afvekslende natur.

Borgerdrevet udvikling af de fysiske rammer såsom madpakkehus, kystterrasser, historieformidling, trafikssikkerhed, kystsikring etc. gør Lildstrand til et attraktivt sted og et markant større aktiv, både for lokalområdet Hannæs og for hele Thy.

Turisme- og erhvervsudvikling på Hannæs/i Thy:

Som bidrag til fortsat udvikling på Hannæs/Nordthy, i Thisted Kommune og i Nationalpark Thy byder Lildstrand ind med to projekter, som bidrager til overordnet rammesætning for erhvervs- og turismeudvikling for Hannæs/Thy, jf. 1 og 2:

1. Optagelse i **Nationalpark Thy** fra ny nationalparks ikrafttræden 2022 med området Vigsø-Bulbjerg som "Nationalpark Thy Stillekupé".
2. Oprettelse af certificeret **Dark Sky Thy** i området Bulbjerg-Troldsting-Lildstrand

Ad 1) Forhandlinger med Nationalpark Thy blev indledt i 2017 og er i fremdrift.
Ad 2) Arealforslag er godkendt af International Dark Sky Association. Dialog om projekt pågår Lildstrand-Naturstyrelsen Thy-Thisted Kommune.

Thisted Kommune bakker op om Masterplan Lildstrand, jf. Appendix 1.

Bosætning og udvikling i Lildstrand:

Siden 2015 har beboere og sommerhusejere i Lildstrand i fællesskab og ved ulønnet indsats vendt afvikling til udvikling med beboermøder/udviklingsværksteder, og Masterplan Lildstrand som redskaber. Antallet af fastboende er steget fra 35 til 45 i løbet af to år, en fremgang på 28%, og Masterplanens delmål for selve Lildstrand er allerede ved at være opfyldt:

3. **Madpakkehus** (fase 1) på landingspladsen (realiseret Q2 2020)
4. **Kystterrasser** (fase 2) på landingspladsen (realiseres Q4 2020/Q1 2021)
5. **Historieformidling** via Museum Thy (igangværende siden marts 2019)
6. **Naturgenopretning af indre Lild Strandkær** (gennemføres Q3 2020)

"Innovation i dansk kystturisme": Lildstrand som case i dansk forskningsprojekt, jf. Appendix 5.

Baggrundsmateriale til Masterplan Lildstrand: se <https://hawboerne.dk/masterplan>

2 Hvorfor Masterplan?

Denne "Masterplan for Lildstrand 2018-2030 – Visioner og målsætninger" er udarbejdet af Udviklingsgruppen under Hawboernes Forening i Lildstrand. Udviklingsgruppens medlemmer og projekter fremgår af organisationsplan s. 5.

"Friluftsbyskerne skal selv vise deres interesse og deres vilje til omstilling. Borgerne kender deres bysamfund bedst og skal bidrage til at udvikle en vision og ikke mindst at få igangsat konkrete projekter."

"Thy på Forkant", s. 51.

Se politisk opbakning til Masterplan Lildstrand fra Thisted Kommune på <https://hawboerne.dk/masterplan-lildstrand-og-i-appendix-1>, og i Appendix 1, s. 25

Udviklingsgruppens historik:

Udviklingsgruppen har rod tilbage i 2015 og udspringer af et i første omfang mislykket forsøg på at fastholde kystbåden Skarreklit i Lildstrand. Hanherred Havbåde opfordrede herefter Lildstrand til at gøre noget, og Jørgen Leegaard sammensatte en bestyrelse, som trak i arbejdstøjet. Mod alle odds lykkedes det Lildstrand Bådelaug at skaffe midler til spil og til renovering af bygninger via A.P. Møllers Fond og Thisted Kommune. Professor Jon Sundbo, RUC/Innocoast-projektet, jf. 6.3, var professionelt imponeret over, at "noget så umuligt" var lykkedes i Lildstrand, og i samspil mellem Sundbo og Udviklingsgruppen opstod udviklingsværkstederne for fastboende og sommerhusejere i området. Alle kunne byde ind, og debatter og konklusioner fra disse borgermøder danner grundlaget for udviklingsprojekterne i denne masterplan. Udviklingsgruppen/Hawboernes Forening har til hensigt at afholde et årligt udviklingsværksted for fastboende og sommerhusejere. Info om alle aktiviteter kan tilgås på <https://hawboerne.dk>. Udviklingsgruppen har udarbejdet Masterplan for Lildstrand og opdaterer denne efter behov, min. én gang årligt.

Udviklingsgruppens arbejds- og værdigrundlag:

- at tiltrække fast bosætning til Lildstrand, så fiskerlejet fortsat vil danne ramme om liv og fællesskab blandt både fastboende og sommerhusejere
- at udvikle den stille turisme og gennem samskabelse fremme behersket udvikling i respekt for de lokales ønsker og Lildstrands DNA: ro, natur, nattemørke, kystfiskerkultur og autenticitet i naturens stillekupert
- at bidrage til en fortsat positiv udvikling i lokalområdet Hannæs/Nordthy ved at bringe uudnyttede stedbundne potentialer mere aktivt i spil
- at skabe god presse om Lildstrand og det øvrige lokalområde
- at arbejde med udviklingsprojekter, som understøtter strategien – altid med respekt for gennemførlighed og realistisk anlægs- og driftsøkonomi

Baggrund for udarbejdelse af Masterplan Lildstrand:

en kontant henstilling til Udviklingsgruppen fra Thisted Kommune ultimo 2017 om:

- at de mange udviklingsaktiviteter i Lildstrand prioriteres OG koordineres i forhold til henvendelser til Thisted Kommune, således at den kommune sagsbehandling kunne foregå effektivt, struktureret og koordineret, og
- at Thisted Kommune fik én indgang til kontakt med Lildstrand om igangværende og kommende udviklingsaktiviteter: Hawboernes Forening, repræsenteret ved Udviklingsgruppen.

Grundlag for Masterplan Lildstrand:

- Thisted Kommunes strategiplan, ["Thy på Forkant"](#)
- "Masterplan Hannæs-Østerild, Livet i centrum", udarbejdet af de otte borgerforeninger på Hannæs. Høringssvar til Kommuneplan 2029.
- Input fra en række udviklingsværksteder i Lildstrand 2017-2019
- *På vej: Planstrategi Thisted Kommune 2020*

Masterplan Lildstrand har til hensigt:

- at definere Udviklingsgruppens udgangspunkt for den fremtidige udvikling af Lildstrand - i fortsat samskabelse med øvrige borgerforeninger Hannæs-Østerild, Thisted Kommune, Kystbyernes Netværk samt øvrige relevante myndigheder og samarbejdspartnere
- at opsummere visioner og målsætninger og fastholde overblikket
- at beskrive, **prioritere** og **koordinere** lokale udviklingsmæssige initiativer
- vise status over fremdrift og holde dialogen om udviklingsprojekter levende og interaktiv i lokalområdet.

2.1 Lildstrand som case i dansk kystturismeforskning

Lildstrand har været en case i forskningsprojektet "Innovation i dansk kystturisme" 2016-2019, finansieret af Danmarks Innovationsfond, jf. 6.3.

"Mange kræfter har bidraget til et imponerende udviklingsarbejde i Lildstrand, hvor jeg nu har taget del i møder fire gange siden november 2016.

Fastboende, sommerhusejere, folk fra området samt andre folk, der også holder af stedet, har med vedholdenhed formået at bygge en koalition, som står sammen om en fælles masterplan.

Jeg har sjældent set så stor fælles opbakning bag en hel række vigtige delprojekter, der tilsammen vil give dette helt særlige sted lidt mere turisme og bosætning.

Det vil kun være til alles fordel, at få dette sted og denne energi med ind i en Nationalpark Thy som rækker til Bulbjerg."

25. februar 2019

Citat: Prof. Jørgen Ole Bærenholdt, ph.d. & dr.scient.soc., Roskilde Universitet
Institut for Mennesker og Teknologi, Center for Oplevelses- og Turismeforskning

2.2 Organisationsplan, Udviklingsgruppen

Projekter beskrevet under "Kommende Fyrtårne" i Masterplanen for Lildstrand aftales, prioriteres og koordineres løbende i Udviklingsgruppen med Hawboernes Forening som paraplyorganisation.

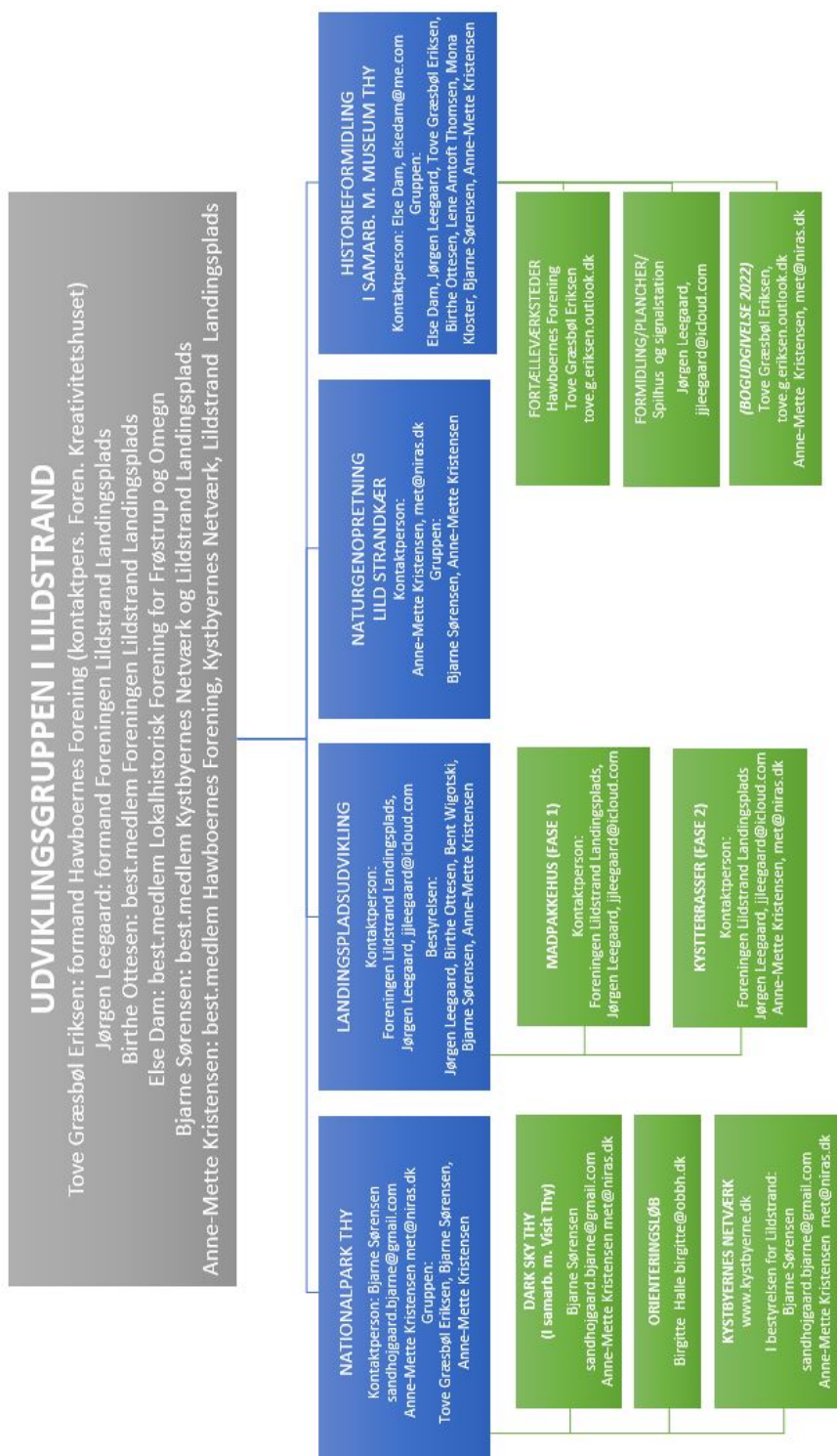
Udviklingsgruppens kommunikation med kommune, myndigheder, institutioner og fonde sker i regi af nedenævnte foreninger:

Nationalpark Thy, historieformidling, Dark Sky Thy (Kystsporet) og naturgenopretning Lild Strandkær: Hawboernes Forening, Lildstrand, CVR 36265159

Madpakkehus og Kystterrasser: Foreningen Lildstrand Landingsplads, CVR 38464760.

Kystsikring på Sandnæshagevej: uden for Masterplanen. Afvikles i kommunalt regi. Appendix 6.4.

Foreningen Kreativitetshuset i Lildstrand: Selvstændig forening, www.kreativitetshuset.dk Appendix 6.5

3 Lildstrand: DNA, identitet, tilhørsforhold

”Thisted Kommune ønsker at give Friluftsbyskerne en særlig strategisk bevågenhed, fordi det dels vil løfte de enkelte bysamfund – og behovet og potentialet er stort.”
”Thy på Forkant”, s. 69.

”Friluftsbyskerne skal være autentiske oplevelser af stedet – og kunne markedsføre Thy. Det er en god ide med Friluftsbys, og det er vigtigt, at vi udvikler dem med afsæt i de lokale kvaliteter. Det er fx en anden oplevelse at være tæt på Bulbjerg og Østerild end det er at være i Vorupør. I det nordlige Thy hersker en særlig ro. Der er mange fuglekiggere, ornitologer og kunstnere. Tingene er ikke så organiserede som i Nationalparken, og de behøver ikke være det. Roen og den særlige stemning skal bevares. I Vorupør er der bedre plads til forskellige aktiviteter, og som omdrejningspunkt for Nationalparken er det også oplagt, at faciliteterne og informationer her er særdeles organiserede og lettilgængelige.”
”Thy på Forkant”, s. 30.

LILDSTRANDS DNA:

Karakteristika:

Velfungerende bysamfund, afsondret beliggenhed, omgivet af hav og fredet natur
Kystfiskerkultur, historie, autenticitet
Harmonisk fællesskab mellem fastboende og sommerhusejere
Stærkt lokalt engagement og initiativ. Vedholdenhed i samskabelsen
Rofyldt enklave med rum for friluftsliv, fællesskab, nærvær, eftertanke
Veldefinerede udviklingsønsker: tiltrækning af fast bosætning og udvikling af den stille turisme på stedets vilkår

Den stille turisme på stedets vilkår

Målet for udvikling er ikke masseturisme, men et klart JA til øget bosætning og behersket turismeudvikling i respekt for stedets nuværende rammer og identitet. Desuden et ja til identitet som en del af Nationalpark Thy.

Lokalt er der enighed om, at stedets særkende og DNA: kystfiskerkulturen, roen, autenticiteten og den umiddelbare adgang til naturen skal bevares.

Et (voksene) segment af turister vil formentlig efterspørge denne ro, den afvekslende vilde natur, nattetørket, stjernevimlen og det rolige, ukommercielle landsbyliv som udgangspunkt for en afstressende ferie rig på oplevelser på egen hånd og/eller i familiefællesskabet.

Som **friluftsbys i Thisted Kommune** er Lildstrand kendetegnet ved direkte adgang til hav, fiskeri og til vidtstrakte områder med fredet natur, ro og stilhed. Beliggenheden for enden af en fem km lang blind vej gør, at turen til Lildstrand og oplevelsen af stedets kvaliteter, kultur- og naturmæssigt, bliver et helt bevidst valg. Imidlertid er vi en ret ukendt destination, hvilket gør det svært at tiltrække faste bosættere. Det skal bl.a. tilhørsforhold til National Park Thy lave om på.

Samskabelse og udvikling af den stille turisme på stedets præmisser

Citatet til venstre viser, hvordan Thisted Kommune har tænkt Hannæs/Nordthy ind i den kommunale strategiplan: ”En særlig ro” og ”ikke så organiseret”.

– I Nordthy sætter beboerne ganske vist stor pris på ovennævnte, men udviklingsmæssigt er det kommunale perspektiv at dømme ”tornerosesøvn” omgivet af ”fuglekiggere, ornitologer og kunstnere” IKKE i overensstemmelse med Hannæs-Østerild lokalbefolkningens/otte borgerforeningers udviklingsønsker.

Vi arbejder for samskabelse, fornuftig udnyttelse af stedbundne potentialer og udvikling af den stille turisme. I respekt for naturen og de veldefinerede værdier, som gælder blandt områdets faste beboere, sommerhusejere og tilbagevendende turister.

4 Projekter igangsat i Masterplanen

4.1 Nationalpark Thy fra Agger til Bulbjerg

“Vi skal blære os endnu mere med, at vi har Danmarks mest mangfoldige natur...

Vejlerne er et unikum af menneskeskabt natur og fugleliv. Nationalparken, Klitheden og plantagerne hele vejen fra Lodbjerg til Bulbjerg er landets vildeste Vildmark!”

“Thy på Forkant”, s. 29

Tidshorison for realisering: 2017-2022 (i proces)

Hvem: Udviklingsgruppen, forankret i Hawboernes Forening.

Kontaktpersoner: Tove Eriksen, Bjarne Sørensen og Anne-Mette Kristensen.

Udvidelse af Nationalpark Thy er **Fyrtårnsprojektet** i både Masterplan Hannæs-Østerild og Masterplan Lildstrand. Udviklingsgruppen har i efteråret 2017 afleveret bl.a. planforslag på matrikelniveau til Nationalpark Thys ledelse og Thisted Kommunes kommunalbestyrelse, og størsteparten af de 28 berørte lodsejere er kontaktet. Se facts om areal mm. under Appendix 1, side 28-29.

Sagen er på 4. år i limbo pga. manglende initiativ/lydhørhed hos både Nationalpark Thy og Kommunalbestyrelsen. Udviklingsgruppen henvender sig derfor direkte til Miljøministeren i 2. halvår 2020 med henblik på afklaring og evt. ny strategi.

“Det vil kun være til alles fordel, at få dette sted og denne energi med ind i en Nationalpark Thy som rækker til Bulbjerg.” 25. februar 2019

*Citat: Prof. Jørgen Ole Bærenholdt, ph.d. & dr.scient.soc., Roskilde Universitet
Institut for Mennesker og Teknologi, Center for Oplevelses- og Turismeforskning*

Bulbjerg - et storslået punktum for Nationalpark Thy og Thisted Kommune, et skæringspunkt i det tværkommunale samarbejde om Kystsporet – og evt. kommende Dark Sky Spot.

*Med sit nye besøgscenter, som blev indviet i 2017, samt sine gode parkerings- og toiletforhold for de p.t. ca. 130.000 besøgende årligt vil Bulbjerg udgøre et markant og naturskabt punktum for Nationalpark Thy.
–En ny trædesten til naturen.*

For Lildstrand og hele lokalområdet Hannæs/Nordthy vil en udvidelse af Nationalpark Thy betyde markant forbedret udnyttelse af stedbundne potentialer og forbedrede muligheder for udvikling.

Nationalparkloven:

§1 Lovens formål
stk. 9: understøtte en udvikling til gavn for lokalsamfundet, herunder erhvervslivet [...]

Sammenhæng med øvrige projekter i Masterplan Lildstrand:

Masterplan Østerild-Hannæs

Madpakkehus og kystterrasser på landingspladsen

“Kystsporet” / Dark Sky Thy / Motion for hjerte og hjerne: O-løb

Historieformidling og Naturgenopretning af Lild Strandkær

4.2 Lildstrand og tværkommunalt projekt "Kystsporet"

Tidshorisont for realisering: 2020 - 2025

Hvem: Thisted og Jammerbugt kommuner (tværkommunalt projekt)

Kontaktpersoner/Udviklingsgruppen i Lildstrand:

Bjarne Sørensen og Anne-Mette Kristensen

Borgmester Ulla Vestergaard:
"- Det er vigtigt, at de lokal-
samfund, sporet passerer,
tager medejerskab til projek-
tet. Det kan ske ved, at lokale
aktører udvikler nogle tilbud,
som kan udnyttes af dem, der
bruger sporet, men som også
kan give aktivitet lokalt."
TV-MidtVest, 24.2.2019

Projekt Kystsporet, som er et tværkommunalt projekt, udgøres af en ca. 220 km lang cykelrute mellem Blokhush og Vorupør. Ruten vil passere Nationalpark Thy, Bulbjerg, Svinklovene, Fosdalen og omliggende byer som Klitmøller, Lildstrand, Vester Thorup og Slettestrand. Ruten vil byde på unikke naturoplevelser kombineret med kyst- og kulturhistorie og lokale fødevarer. Kystsporet forløber primært på allerede eksisterende stier og veje, som bliver forbedret og skiltet med den nye rute. Derudover skal der anlægges fem kilometer ny sti for at binde alle de eksisterende forbindelser sammen til en ny, lang kyststrute. Udviklingsgruppen i Lildstrand indsendte i marts 2019 to forslag til Kystsporets projektleder i Thisted Kommune: Omlægning af cykelrute og oplæg til Dark Sky Thy.

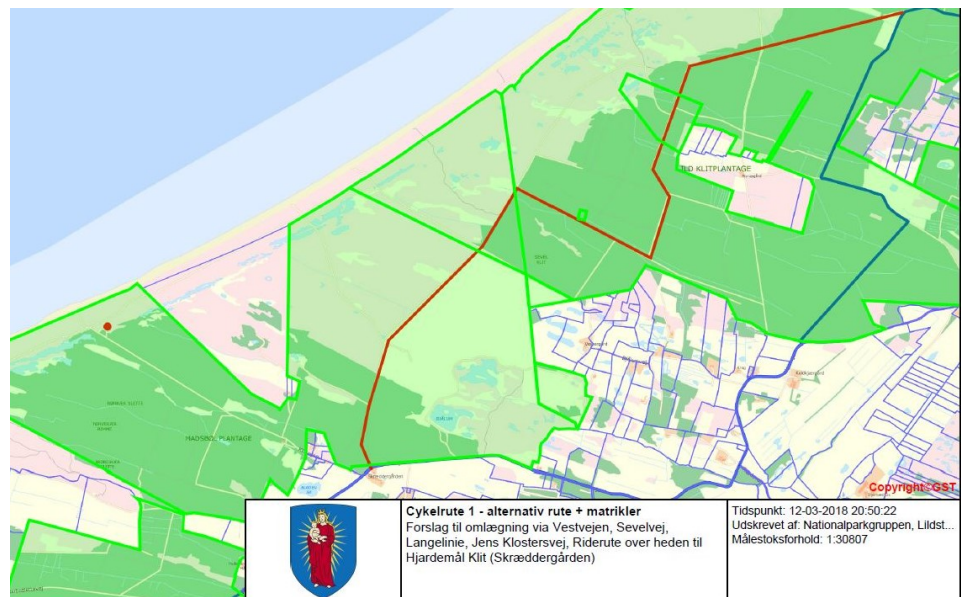

Forslag 1: National cykelrute 1, omlægning af del af Vestkyststruten:

I marts 2018 indsendte Udviklingsgruppen i Lildstrand høringsvar til Naturstyrelsen mellem Lildstrand og Hjardeklit. Hensigt: at give ruten et mere trafikssikkert og naturskønt forløb ved at undgå kurvet delstrækning af den smalle Klitvej.

Naturstyrelsens "Driftsplan NST
Thy 2018 – høringsnotat",
høringsvar nr. 17, se
<https://hawboerne.dk/naturstyrelsen>.

Naturstyrelsen Thy er positivt
indstillet til forslaget, der er
videregivet til projektleder for
Kystsporet i Thisted Kommune.

Se projekt på
<https://hawboerne.dk/dark-sky-thy>

Forslag 2: Dark Sky Thy som hot spot på Kystsporet: Jf. 3.3.

Dark Sky Thy vil for en beskedent investering kunne udgøre en international attraktion i Thy og Hanherred. Udviklingsgruppen har udarbejdet arealforslag, som er godkendt af non-profit organisation International Dark Sky Association i Arizona.

I området ved Bulbjerg-Troldsting kan shelterfaciliteter opgraderes og udbygges, så faciliteterne får en arkitektonisk markant Dark Sky-profil til yderligere branding

af området. Området kan markedsføres ikke alene med "dark sky", men også med "lyse nætter", hvilket vil gøre den uforstyrrede nattehimmel og markante shelters til en helårsattraktion. (Februar 2020 har planerne været vendt med Nordeafonden, som har udtrykt interesse for uforpligtende at drøfte et veldefineret projekt.)

Thisted Kommune har tilkendegivet, at de går ind i arbejdet med udvikling af "Kystsporet" 2. halvår 2020, herunder Dark Sky Thy på basis af Udviklingsgruppens oplæg.

Thy Event og Naturcenter i den tidligere Bjerget Efterskole byder på gode overnatningsmuligheder (33 dobbeltværelser), forplejning og aktivitetsmuligheder, og vil være et godt støttepunkt på Kystsporet og et stort aktiv i Dark Sky Thy-regi.

<https://www.darksky.org/>

Se hele udviklingsgruppens
projektforslag Dark Sky Thy
på

<https://hawboerne.dk/dark-sky-thy>

4.3 "Dark Sky Thy" – nattemørke og lyse nætter

Tidshorisont for realisering: 2019 - 2025

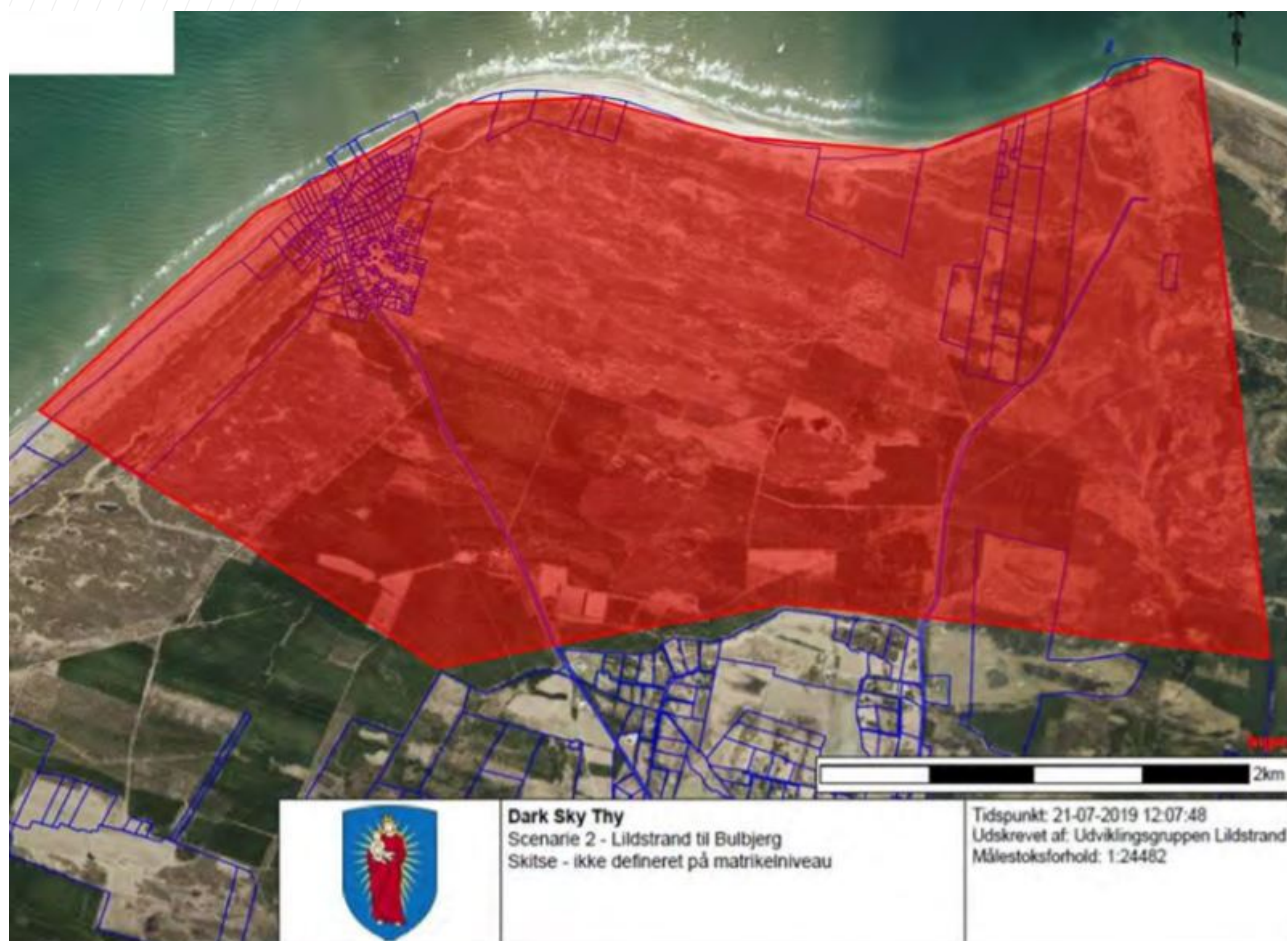
Kontaktpersoner: Thisted Kommune: Mads Albrechtsen, Henrik Jensen og Kristian Rønnow. Udv.gruppen Lildstrand: Bjarne Sørensen og Anne-Mette Kristensen

Dark Sky Certificate: Bulbjerg/Troldsting er det sammenhængende område i Danmark, hvor nattemørket er dybest. Samtidig er der god infrastruktur i form af adgangsveje, stisystemer, p-pladser og shelterfaciliteter.

Certificering som Dark Sky Park via non-profit organisationen International Dark Sky Association, IDA, vil for en beskeden investering beskytte områdets nattemørke mod lysforurening, videreudvikle den stille turisme samt føje en ekstra oplevelsesdimension til "Kystsporet" og til turismen i Thy/Nationalpark Thy.

International Dark Sky Association i Arizona har i 2019 godkendt udviklingsgruppens arealforslag Bulbjerg-Lildstrand, jf. illustration. Naturstyrelsen Thy bakker op om projektoplægget, som er videregivet til Thisted Kommune/"Kystsporet".

Nattemørke, stjernehimmel og mælkevej er fænomener, man ikke kan bygge, købe eller konstruere. Kun naturen kan levere. Der findes 80 Dark Sky Parks på verdensplan (august 2020), de fleste i USA og kun 17 i Europa, heraf 1, Møn/Nyord, i Danmark/Norden. Nedenfor udviklingsgruppens arealforslag Bulbjerg-Lildstrand, som i 2019 er godkendt af International Dark Sky Association i Arizona.

Stjernerne på kortet angiver, hvor de mørkeste lokaliteter i Danmark findes. Som det fremgår, er området ved Bulbjerg solidt markeret.
<https://www.prinsengineering.com/>

Dark sky er betegnelsen for et område, hvor lysforureningen er så lille, at det er muligt at se en tydelig stjernehimmel.

Certificering indebærer et potentiale for helårsturisme af den stille slags, idet Bulbjerg-Troldsting ikke blot er et fantastisk sted at opleve den nattemørke vinterhimmel, men også den lyse nordiske sommernat.

Se dansk omtale af certificeret nattemørke på
<https://www.danhostel.dk/darksky>

Dark Sky Park Møn-Nyord spredt over Møn.
Kilde: Godkendt ansøgning til IDA vedr. Dark Sky Park Certificate

5 Projekter udført / under udførelse

5.1 Kystterrasser på Lildstrand landingsplads

Tidshorison: Opføres 4. kvartal 2020

Hvem: Foreningen Lildstrand Landingsplads

Kontaktpersoner: Jørgen Leegaard og Anne-Mette Kristensen.

Budget: Samlet anlægsomkostning: kr. 1.500.000. Projektet er fuldt finansieret.

Finansiering: kr. 1.000.000 bevilget fra Realdanias "[Underværker](#)", kr. 300.000 fra LAG Thy-Mors samt kr. 200.000 fra Thisted Kommune.

Skaarup Landskab, Aarhus, er rådgiver på projektet.

IN PROGRESS

Visuel identitet, rekreativt fællesskab og bedre arbejdsmiljø

Projektet omhandler anlæg af kystterrasser som rekreative faciliteter på landingspladsen i Lildstrand, fiskerlejets hjerte og omdrejningspunkt. Her er der i dag stor mangel på opholdsfaciliteter for de mange besøgende – og usikre arbejdsforhold for fritids- og erhvervsfiskere på pladsen. Børn og voksne går på sightseeing mellem kørende traktorer og bådtrailere og opholder sig som oftest i livsfarlig nærhed af spillet, når kystbåden Skarreklit trækkes ud og ind – på trods af fiskernes advarsler og iøjnefaldende skiltning om arbejdszone og livsfare, når spillet er i drift.

Skitse over kystterrasser på landingspladsen er udført af landskabsarkitektfirma Skaarup Landskab, Aarhus

Link til Realdanias "Underværker" – projekt under realisering: Kystterrasser

<https://www.undervaerker.dk/projekter?filter=c4eac20b383443a681c612d6785212d5&sortopti-on=createddesc&q=kystterrasser&view=>

"Lildstrand har været en case i forskningsprojektet "Innovation i dansk kystturisme", finansieret af Danmarks Innovationsfond. Projektets resultater viser at der er store og interessante udviklingsmuligheder indenfor turisme og fritid i Lildstrand. Det vil være til gavn for både beboere og turister. Der er en ekstraordinær aktivitet og iværksættelse blandt beboere og sommerhusejere. Lildstrand kan blive et typeeksempel på hvordan der kan skabes harmonisk udvikling i små kystbyer i Danmark. Dette projekt med kystterrasser vil bidrage væsentligt til at skabe denne udvikling." Professor Jon Sundbo, RUC på www.undervaerker.dk

Kystterrasser i randen af landingspladsen opdeler pladsen i attraktive rekreative zoner til siderne og en arbejdszone i midten, så fiskerne kan arbejde uden frygt for at volde personskade, mens børn og voksne kan nyde is, hygge, sociale aktiviteter, havudsigt og solnedgange fra gode siddepladser i sikker afstand fra arbejdszonen.

Udover ny og stærkt forbedret funktionalitet vil kystterrassernes arkitektur også give landingspladsen en helt ny og flot visuel identitet, som forener historisk kystfiskerkultur og moderne friluftsliv og dermed løfte Lildstrand markant.

Uddrag fra Realdanias pressemeddelelse sendt til lokale medier 20.11.2019 vedr. kampagnen "Underværker"

"Danmarks byggende ildsjæle sprudler med projektidéer, som rækker ud til lokalsamfundet, styrker fællesskabet og understøtter en bæredygtig udvikling. Nu får 19 nye ildsjæleprojekter – heraf tre fra Nordjylland – en økonomisk håndsrækning Realdanias ildsjælekampagne, Underværker. (...)

Kystterrasser Lildstrand, Lildstrand, Thisted Kommune

Lokale borgere, fiskere og sommerhusejere er gået sammen om at anlægge kystterrasser på landingspladsen i Lildstrand - stedet, hvor lokale og turister mødes. Kystterrasserne skal være en arkitektonisk attraktion og skabe mere sikkerhed for stedets forskellige brugere.

Støttebeløb: 1.000.000 kr."

Sammenhæng med øvrige projekter i Masterplan Lildstrand:

Nationalpark Thy fra Agger til Bulbjerg

Madpakkehus på landingspladsen

"Kystsporet" og Dark Sky Thy

Historieformidling

5.2 Madpakkehus ved landingspladsen i Lildstrand

Madpakkehuset er fase 1 i projekt udvikling af Lildstrand landingsplads.

Fase 2 er anlæg af kystterrasser mod øst og vest.

Madpakkehuset er placeret med ældre-/handicapvenlig adgang i umiddelbar tilknytning til p-plads og nordøstlig kystterrasse (anlægges 2020) – med udsigt over både hav og landingsplads fra hus og terrasse, jf. pkt. 4.1.

Madpakkehuset – en facilitet til gavn for alle...

Udover de helt indlysende fordele ved tilbud om siddepladser og ly for vind og vejr byder projektet på andre fordele i overordnet sammenhæng:

Ved evt. udvidelse af Nationalpark Thy, for det igangværende tværkommunale projekt "Kystsporet" og for Dark Sky Thy vil Madpakkehuset også udgøre et aktiv som støttepunkt med servicefaciliteter for cykelreparation, mobilopladning, håndvask etc.

Tidshorisont for realisering: Opført og ibrugtaget juni 2020.

Hvem: Foreningen Lildstrand Landingsplads. Kontaktperson: Jørgen Leegaard

Finansiering: Lildstrand Bådelaug: kr. 50.000, Lokale- og Anlægsfonden: kr. 127.000, Nordeas Lokalfond: kr. 15.000, Thisted Kommune: kr. 185.000, Grethe og Jørgen P. Bornerups Fond: kr. 25.000, Sol og Strand: kr. 12.500

Drift afholdes inden for foreningens medlemsøkonomi samt frivillig arbejdskraft.

Beskrivelse: På vestsiden af eksisterende lagerhal med omliggende p-plads er opført en tilbygning på 42 m² med store vinduer mod hav/landingsplads. Opholdslokalet er indrettet med håndvaske og borde-/bænksæt i eg. Foran madpakkehuset er anlagt befæstet terrasse med borde-/bænksæt. Toiletfaciliteter stilles til rådighed i overforliggende spilhus.

Sammenhæng med øvrige projekter i Masterplan Lildstrand:

Nationalpark Thy fra Agger til Bulbjerg

Kystterrasser, "Kystsporet" og Dark Sky Thy

Formidling af Lildstrands historie og naturgenopretning af Lild Strandkær

5.3 Lild Strandkær – naturgenopretning

Tidshorisont: 2017-2020. Oprensning udføres efter 2020.

Hvem: **Udviklingsgruppen.**

Kontaktpersoner Bjarne Sørensen og Anne-Mette Kristensen.

Budget: Samlet omkostning ca. 140.000. Projektet har opnået støtte på kr. 85.000, heraf kr. 50.000 fra Aage V. Jensens Fond.

Restfinansiering: Private matrikelejere ved søen.

“Danmarks Naturfredningsforening, Thy afdelingen, har i en mail af 24. april 2020 anbefalet, at det naturforbedrende projekt gennemføres.”

(Citat fra Fredningsnævnets kendelse af 24. april 2020.)

Beskrivelse:

Lild Strandkær er en lobeliesø med et areal på 3,4 hektar lige sydvest for Lildstrand. Både indre og ydre del af Lild Strandkær har været fredet siden 1977. Fredningskendelsen er omfattende, ydre strandkær er tillige Natura 2000-område.

Natur: Området rummer sjældne flora og fauna, som bør beskyttes og bevares.

Rekreativt: Lild Strandkær er et bynært, naturskønt og velbesøgt område.

Historisk: væsentlig og integreret del af fiskerlejets historie, bl.a. med isskæring til opbevaring af fisk. Også denne del af fortællingen om kystfiskeri, hårdt arbejde og friluftsliv i et tidligere befolkningstæt Lildstrand ønskes bevaret i et lysåbent, tilgængeligt strandkær og beskrevet i kommende bogudgivelse om Lildstrand.

Teknisk: Afvanding af Lild Strandkær er beskrevet i fredningskendelsen og er af praktisk betydning for dele af Lildstrand by.

Projekt: Nødvendige dispensationer er indhentet hos hhv. Fredningsnævnet og Thisted Kommune april/maj 2020.

Lild Strandkær, set fra øst mod vest efterår 2018. Begroning taget til, og oprensning er nødvendig, bl.a. for afvanding via grøft.

Sammenhæng med øvrige projekter i Masterplan Lildstrand:

Nationalpark Thy fra Agger til Bulbjerg

Historieformidling

Madpakkehus og kystterrasser

“Kystsporet” og Dark Sky Thy

5.4 Historieformidling via Museum Thy

"Kulturarv er oplevelse, og det er dokumenteret, at der er gode penge at tjene på at få den frem i lyset."

"Thy på forkant", s. 69.

Tidshorisont: 2018-2021 (2018 – under realisering fra marts 2019)

Hvem: Tove Græsbøl Eriksen, Else Dam, Mona Kloster samt Jørgen Leegaard

Budget: Indsamling og formidling sker i regi af Museum Thy.

Beskrivelse: Samarbejde med Museum Thy om formidling på tidssvarende vis af aspekter af den lokale historie som identitetsskabende branding over for beboere, besøgende/turister og potentielle faste bosættere.

Projekt / Museum Thy:

Museumsleder Jytte Nielsen, Museum Thy, har i forbindelse med udviklingsværksted 23. februar 2019 oplyst følgende initiativer med bistand/facilitering af Thy Museum, som efterfølgende er igangsat/gennemført af museet:

1. *Indsamling af erindringsmateriale. "Mands minde" stof er vigtigt at få overleveret. Dette kan ske i f.eks. fortælleværksted, hvor man samles og supplerer hinandens fortællinger, eller der kan laves kvalitative interviews med enkeltpersoner. Materialet skal gerne transskriberes, og her kan museet også yde bistand. Dette materiale kan anvendes til mange formål – digital/analog – men selvfølgelig både med en faglig og en formidlingsmæssig vinkel. (Bog, video, udstilling mm.) Museet stiller en medarbejder til rådighed til at facilitere arbejdsgruppen.*
2. *Formidling ved Landingspladsen eller andet sted i byen. Museet vil gerne være behjælpelig med udarbejdelse af formidlingstavler om fiskerlejets historie. Der kan også arbejdes med digitale løsninger, som kan tilgås via Apps eller koder. Her vil det allerede kendte historiske materiel om Lild Strand være særdeles relevant. Museum Thy har adgang til dette.*
3. *Et mindre "forskningsprojekt" om maleren Emil Nolde og Lild. I første omgang vil en registrering af kilder mm. være vigtig, og alt afhængig af resultatet kan der formuleres et eksternt projekt.*

I masterplanen er der nævnt andre mulige emner for samarbejde. Museum Thy deltager gerne i både udvikling og realisering af disse, men mener at de ovennævnte tre punkter vil være relevante at kigge på først. På baggrund af forløb og resultater af disse, kan der arbejdes videre i årene fremover. (Citat slut)

Bogudgivelse om Lildstrand er på vej i regi af Museum Thy, udkommer forventeligt i 2021. Hawboernes Forening har støttet udgivelsen med kr. 5.000.

Sammenhæng med øvrige aktiviteter i Lildstrand:

Nationalpark Thy fra Agger til Bulbjerg

Landingsplads og madpakkehus

"Kystsporet" og Dark Sky Thy

Naturgenopretning af Lild Strandkær

JOB DONE

[Tv MidtVest-indslag juli 2019](#)
om Lildstrands særlige historie

5.5 Motion for hjerte og hjerne i Lildstrand-området

Fremtiden:

Færdiggørelse af o-kort
efter international norm –
Lild Plantage til Bulbjerg

Forskellige baner – let-
te/svære/korte/lange

Faste poster i træ/digitale
poster via mobiltelefon

Tidshorisont: 2017-2022 (under realisering/realiseret)

Hvem: Birgitte Halle, Øjvind Brøgger, Birte Sivebæk og Chris Krogh (o-løb) /
fysioterapeut Connie Wissing Larsen (motion for hele familien i Lild Klitplantage)

Budget: Kortmateriale udarbejdes på frivillig basis og stilles vederlagsfrit til rådighed for brugerne. Opstilling af faste poster til o-løb skønnes at koste 50.000 kr.

Beskrivelse: O-løbskort udarbejdes på frivillig, ulønnet basis efter International Orienteering Federations norm (ISOM2017) fra klithede vest for Lildstrand, Lild Klitplantage til Bulbjerg. O-løb-aktiviteterne vil blive behørigt koordineret med Naturstyrelsen i forhold til tilladelser, stillezoner, rekreative zoner etc. O-løb ved Lildstrand kan koordineres med NordVest Orienteringsklub, der arrangerer løb og har faste poster i Vilsbøl og Eshøj plantager i Nationalpark Thy.

O-løbskort efter international norm ISOM2017

Det nytegnede kort er stadig under udarbejdelse. I pinsen 2018 blev det foreløbigt testet af 50 indbudte orienteringsløbere. Kortmaterialet åbner muligheder for en lang række forskellige orienteringsaktiviteter i det tegnede område, både for skoleklasser og alle former for o-løb såsom sprint, mellemlang, lang, stafet osv. Både nybegyndere og erfarne løbere vil være i stand til at udforske terrænet på egen hånd på forskellige ruter: korte/lange, lette/svære, via faste poster i træ eller digitale poster via mobiltelefon.

Pinseløb i Lildstrand

En tradition indført i 2008 af Hawboernes Forening og Grundejerforeningen Svenstibakkevej. Deltagerne er turister og fastboende i Lildstrand, og tilslutningen stiger år for år. Løbene kan være opgaveløb eller orienteringsløb med kort og digital tidtagning. Målgruppen er ALLE, der vil være med: små og store børn, teenagere, forældre, bedsteforældre...

Pinseløb i Lildstrand 2018 –

*Start – undervejs – i mål:
kaffe og præmieoverrækkelse*

”Træn og leg i naturen” – motion for hele familien i Lild Klitplantage

Program ”Træn og leg i naturen” er udarbejdet af lokal fysioterapeut, Connie W. Larsen, til selvtræning i Lild Klitplantage. Programmet kan downloades på <https://www.gok-thisted.dk/nyheder/andre-artikler/traen-og-leg-i-naturen/>

6 Lildstrand i dag...

6.1 Landingsplads og bådelaug

Landingspladsen med kystsikring, signalmast, spil og spilhus som hjemsted for erhvervs- og fritidsfiskeri er Lildstrands omdrejningspunkt og et nutidigt udtryk for stedets dybt rod fæstede kystfiskerkultur. Landingspladsen blev gennemgribende renoveret i 2015 med støtte fra A.P. Møller Fonden og Thisted Kommune.

Landingspladsen lægger tillige strand til Lildstrand Bådelaugs kystfartøj "Skarreklit", som i 2012/13 blev renoveret på værftet i Slettestrand under projekt "Han Herred Havbåde". Skarreklit benyttes til tusejls med bådelaugets medlemmer.

Landingspladsen i Lildstrand er både turistmål og arbejdsområde.

Anlæg af madpakkehus og kystterrasser i randen af landingspladsen tilfører de rekreative faciliteter, pladsen hidtil har manglet.

Og samtidig bevarer den oprindelige landingsplads, arbejdszonen, sin oprindelige form og funktionalitet med de rekreative faciliteter som tilskuerzone.

6.2 Samarbejde i Kystbyernes Netværk

Samarbejde og samskabelse er nøgleordene for Kystbyernes Netværk. Netværket, dannet i 2008, er et formelt samarbejde, som plejer interessefællesskabet mellem de seks kystbyer Agger, Stenbjerg, Nr. Vorupør, Klitmøller, Hanstholm og Lildstrand i forhold til myndigheder, fonde, erfaringsudveksling mv. Netværkets bestyrelse var på første besøg med rundvisning i Lildstrand juni 2019.

Alle kystbyerne har rod i samme natur og kystfiskerkultur, men har forskellig oprindelse, historie og udvikling. Bl.a. disse forskelligheder samarbejder Kystbyernes Netværk på at formidle for dermed at give turister i Thy, herunder besøgende i Nationalpark Thy, en ekstra oplevelsesdimension.

De seks kystbyer stiller hver med 1-3 bestyrelsesmedlemmer til netværkets bestyrelse, jf. organisationsplan side 5. Bestyrelsen mødes ca. en gang i kvartalet på skift i byerne for gensidig orientering samt idé- og erfaringsudveksling.

De fem af byerne i Kystbyernes Netværk indgår i Masterplan Cold Hawaii. Den sjette, Lildstrand, indgår ikke i planen, men via Kystbyernes Netværk arbejder bestyrelsesmedlemmerne fra Lildstrand på at holde sig orienteret om udviklingsplanerne og over for myndighederne kommunikere og fastholde områdets udtrykkelige ønske om **stille turisme** på stedets og naturens præmisser.

Placeret midt på hovedgaden i Lildstrand: Hawboernes Hus, opført af beboerne i 1940'erne.

Huset ejes og drives nu af Hawboernes Forening, som i 2019 fejrede 20 års jubilæum.

6.3 Kirke, foreningsliv og samvær

- **Lildstrand Kirke** hører under Tømmerby sogn og er en aktiv kirke, hvor der med mellemrum holdes gudstjenester. Kulturelle arrangementer (musik/foredrag) i sommerperioden, hvor de ca. 100 pladser sædvanligvis er tæt besat.
- **Hawboernes Forening:** <https://hawboerne.dk/>: beboerforening med ca. 120 medlemmer, både fastboende og sommerhusejere. Foreningen ejer og driver **Hawboernes Hus**, som danner rammen om beboermøder, udviklingsværksteder, fiskebord, private fester, musik, fællesspisning, markeder, udstillinger, juletræsfest mm. Huset udlejes også til private arrangementer.
- **Lildstrand Fiske- og Spilhusforening**, CVR 23569310. Erhvervsfiskere, Lildstrand Bådelaug Skarreklit og lokalområdets mange fritidsfiskere benytter faciliteterne på landingspladsen. Aktiv forening med stabilt medlemstal.
- **Lildstrand Bådelaug Skarreklit** har ca. 50 medlemmer fra nær og fjern, som driver fiskeri på fritidsplan med kystbåden "Skarreklit". Bådelauget står for den daglige, fysiske vedligeholdelse af "Skarreklit" og af spilhus/spil.
- **Foreningen Lildstrand Landingsplads:** CVR 38464760 står for udvikling af landingspladsen med anlæg af madpakkehus og kystterrasser.
- **Grundejerforeningen Svenstibakkevej:** www.svenstibakkevej.dk
- **Kreativitetshuset i Strandkanten, Lildstrand:** <https://kreativitetshuset.dk/>

6.4 Erhverv, infrastruktur og klimasikring

- Lildstrand Røgeri v. Ole Eriksen
- Bjarne Holmgaards fiskesalg ved landingspladsen
- Sommerkiosk, "Hawhuset", ved landingspladsen juni-august
- Galleri Arte
- Galleri Tex (inkl. Bed & Breakfast og café) – torsdagskoncerter om sommeren
- Lildstrand Rideferie og Bed & Breakfast
- Lildstrand Naturgaard (Bed & Breakfast, rideferie, cykeludlejning)

De to gallerier i Lildstrand, Galleri Arte (t.v.) og Galleri Tex (t.h.), arrangerer ferniseringer af veletablerede kunstnere og har skiftende kunstudstillinger året rundt. Galleri Tex driver også B&B og café og afholder musikarrangementer hver torsdag aften i sommerperioden.

😊😊😊 **Infrastruktur**

”Friluftsby”-status i Thisted Kommune. Hovedgade og sidegader med autentisk, overvejende velholdt bebyggelse. Gadebelysning, kirke og forsamlingshus.

Overvejende pæne, velholdte, som oftest flittigt benyttede fritidshuse.

Renoveret landingsplads med p-plads og toilet. Madpakkehus og kystterrasser opføres i 2020.

Både på stranden, signalmast og ”minimuseum”.

Tilstrækkeligt med p-pladser.

Kystsikring i vestlig ende af by/ved landingsplads/ud for private matrikler på Sandnæshagevej.

Legeplads, bold- og petanquebane på Svenstibakkevej.

Hundeskov i plantagen.

Mobilmast og fibernet. Gadebelysning, snerydning, renovation samt postomdeling.

Hundeskov i plantagen nær Lildstrand.

Turbus 88H (Nationalpark Thy) kører til Lildstrand fredage i sommerperioden.

😞😞😞 **Infrastruktur: kystsikring, klimasikring, trafiksikkerhed**

Manglende kystsikring af kommunale grunde på Sandnæshagevej. Jf. 6.4.

Dårligt vedligehold af grusbeltet kommunal p-plads på Sandnæshagevej. Jf. 6.4.

Manglende klimasikring (afvanding) af området øst for Strandvejen. Jf. 5.5.1.

Manglende trafiksikkerhed: Ønske om hastighedsdæmpende bump ved indkørsel til Lildstrand samt maks. 40 km hastighed i byzone. Gentagne anmodninger herom fremsat over for Thisted Kommune, Anlæg & Infrastruktur, i 2019 og 2020.

Underskriftsindsamling vedr. øget trafiksikkerhed iværksat sommer 2020.

6.4.1 Klimasikring øst for Strandvejen i Lildstrand

Tidshorisont: 1-5 år (HASTER!!)

Hvem: Grundejerforeningen Svenstibakkevej / Hawboernes Forening, Lildstrand

Kontaktperson: bestyrelsen@svenstibakkevej.dk

Budget: Samlede omkostninger kr. 750.000-1.000.000.

Massive vandmængder på Svenstibakkevej vinter 2019-2020.

Konkret var 22-24 fritidshuse i farezonen for alvorlige vand-skader, og tilgængeligheden i området var stærkt begrænset i månedsvis.

Adgangsveje, legeplads, bold-baner, terrasser mm. stod under vand, og pumper kørte i døgn drift i månedsvis.

I februar måtte Grundejerforeningen i hast få entreprenører til at etablere et højt og bredt dige for at hindre yderligere vandtilstrømning fra Naturstyrelsens arealer, og dermed hindre oversvømmelse af ca. halvdelen af husene i området.

Svenstibakkevejområdet udgør en vigtig del af Lildstrand og livet og turismen her.

Får Grundejerforeningen ikke mulighed for at løse problemerne, vil Svenstibakkevej-områdets værdi på sigt blive stærkt reduceret. Husene vil gå i forfald og stå som monumenter over noget, der en gang var et velbesøgt og attraktivt område – med mindre kommune og Naturstyrelse anviser en løsningsmulighed.

Forfald vil påvirke både områdets turisme og den ellers generelt gode udvikling i Lildstrand i negativ retning.

Fritidshusområdet, Svenstibakkevej, udgøres af 62 grunde, hvoraf de 57 er bebyggede. Siden husene blev opført i 1980'erne, har klimaet ændret sig markant, hvilket udfordrer området både med overfladevand og høj grundvandsstand. Vinteren 2019/2020 blev store dele af Svenstibakkevejområdet langvarigt oversvømmet af overfladevand, trods omfattende afværgeforanstaltninger bekostet af grundejerforeningen.

I lighed med øvrige Lildstrand er området ikke kloakeret, og husene afleder til sivebrønde. Da grundvandsspejlet stod meget højt i vinterens løb, kunne mange fritidshuse ikke benyttes. Udlejning af husene har derfor også været stærkt begrænset. Grundejerforeningen henstiller derfor, at området inddrages i den reviderede klimatilpasningsplan i Planstrategien 2020 ved Thisted Kommune.

Løsningsforslag A og B til afhjælpning af vandproblemer

A: Etablering af en ny grøft på østsiden af Lildstrand by med udløb i havet.

Løsning A anses for den optimale, da en sådan grøft vil aflede overfladevandet fra afblæsningsfladerne fra to store parabelklitter mod øst beliggende på Naturstyrelsens areal, så vandet ikke strømmer ind over Svenstibakkevejområdet.

Desuden vil den nordlige del af byen på østsiden af Strandvejen også få varig glæde af denne løsning i form af afhjælpning af tilbagevendende problemer med afledning af husspildevand. Beboerforeningen Hawboernes Forening, Lildstrand, støtter Grundejerforeningen i bestræbelserne på at finde en permanent løsning.

B: Rørlægning af området med afvanding til Strandkærgrøften beliggende på vestsiden af Strandvejen. Grøften har udløb i havet.

7 APPENDIX 1-6 – Indhold

1. Politisk opbakning til udviklingsarbejdet beskrevet i Masterplan Lildstrand fra Thisted Kommunes borgmester Ulla Vestergaard og formand for EAKU-udvalget Niels Jørgen Pedersen
2. Nationalpark Thy fra Agger til Bulbjerg – ønsket realiseret i forbindelse med ny nationalparkplan 2022
3. Lildstrand som case i forskningsprojektet "Innovation i dansk kystturisme", finansieret af Danmarks Innovationsfond
4. Kystsikring i privat/kommunalt regi på Sandnæshagevej i Lildstrand. Kystsikring indgår derfor ikke i som et projekt i Masterplanen, men anses for vigtigt for Lildstrand.
5. Kreativitetshuset i Lildstrand. Projektet kører i eget regi under en selvstændig forening med egen bestyrelse, www.kreativitetshuset.dk, og indgår ikke som et projekt i Masterplanen. Kontaktperson: Hanne Marie Kværndrup.
6. Byfornyelse i Lildstrand: Appendix 6 beskriver de tre matrikler i Lildstrand, hvor Thisted Kommune, afd. Byg og Byfornyelse i både 2018 og 2019 har foretaget besigtigelse/taget kontakt til de pågældende matrikelejere. Evt. tiltag er en intern sag mellem Thisted Kommune og pågældende matrikelejer og dermed ikke et projekt i Masterplan Lildstrand.

*Afslappet stemning i Lildstrand
en julidag i 2019*

7.1 Appendix 1: Politisk opbakning til Masterplan Lildstrand

Til Udviklingsgruppen i Lild Strand

THISTED KOMMUNE

Ledelsessekretariatet

29. august 2019

SagsID.: 00.01.00-P20-1-18
Medarbejder: maal

Politisk opbakning til Masterplan for Lild Strand

Vi anerkender fuldt ud det store arbejde, der lokalt i Lild Strand er lagt i den flotte og gennearbejdede Masterplan, ligeså skal lyde stor ros for, at det er sket i samarbejds ånd, hvor både fastboere og sommerhusejere har bidraget til udarbejdelse af planen. Det viser stort engagement omkring udviklingen af lokalområdet og en stolthed over det sted I har valgt at slå jer ned.

Masterplan for Lild Strand ligger i klar forlængelse af Thisted Kommunes Vision 2022, hvor temaer som "Et attraktivt sted at bo" og "Danmarks førende naturoplevelser" er beskrevet. Masterplanen understøtter fint disse temaer, hvor Lild Strands aktive civilsamfund er med til at skabe en attraktiv og sammenhængende kommune.

Lild Strand bliver italesat som en friluftsby, hvilket er helt i tråd med Thisted Kommunes strategiplan Thy på Forkant. Naturen er en væsentlig del af livet i Thisted Kommunes friluftsbyer, hvor det er muligt at dyrke sine fritidsinteresser i den omkringliggende natur. Lild Strand har fundet en samlende identitet for området som "Danmarks stillekupert", hvor man kan nyde roen og den smukke omkringliggende natur.

Thisted Kommune bakker op om værdigrundlaget for jeres Masterplan og den fortsatte udvikling af Lild Strand. Vi sætter stor pris på alle input fra borgere og borgergrupper fra alle områder af Thisted Kommune.

Med venlig hilsen

Ulla Vestergaard
Borgmester

Niels Jørgen Pedersen
Formand for Erhvervs-, Arbejdsmarkeds- og Kulturudvalget

7.2 Appendix 2: Nationalpark Thy fra Agger til Bulbjerg

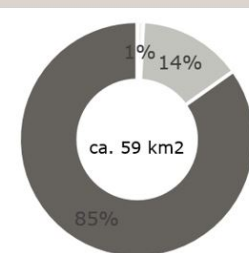
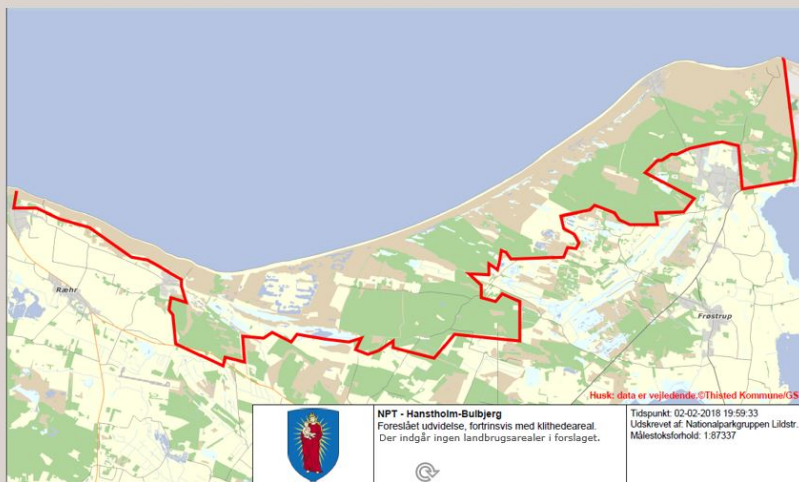
Uddrag af Masterplan
"Hannæs-Østerild – Livet i
centrum", s. 1, 23 og 24,
endelig udgave marts 2018,
afleveret som input til Thisted
Kommuneplan 2029.

Rød markering på slide viser den foreslåede udvidelse fra Vigsø til kommunegrænsen ved Bulbjerg, i alt ca. 59 km² fredet natur, hvoraf 85% ejes af staten og driftes af Naturstyrelsen Thy. I den nuværende Nationalpark Thy ejes 75% af staten og driftes af Naturstyrelsen.

Nationalpark Thy – fra Agger til Bulbjerg

Kort over den foreslåede arealudvidelse Hanstholm-Bulbjerg, i alt ca. 59 km²

- Naturfonden Myrupgaard 1%
- Private lodsejere 14%
- Staten (Naturstyrelsen) 85%

NPT – ET STÆRKT BRAND FOR THY
Hanstholm-Bulbjerg med Danmarks længste ubebyggede kyststrækning og vidtstrakt, fredet klithede kan gøre Nationalpark Thy, "Danmarks største vildmark", endnu større – og endnu mere attraktiv.

Kortet er udarbejdet af Nationalparkgruppen i Lildstrand og viser de fredede arealer, som arbejdsgruppen foreslår optaget i NPT.

Slides 7, 4 og 9 fra Nationalparkgruppens præsentation af projekt "Nationalpark Thy fra Agger til Bulbjerg", jf. også denne masterplan pkt. 1.1.samt 3.1.

Nationalpark Thy – fra Agger til Bulbjerg

Hvordan passer arealudvidelsen Hanstholm-Bulbjerg ind i NPT-konceptet?

- Nordatlantisk klithede, skov, flora, fauna, hav og kystfiskerkultur – i fuldstændig overensstemmelse med eksisterende NPT-koncept
- Sammenhængende arealudvidelse i naturlig geografisk forlængelse af NPT, inden for kommunegrænsen (Bulbjerg)
- Fredede arealer, altovervejende klithede og skov uden landbrugsinteresser
- 85 % af arealerne hører under staten og samme driftsorganisation som NPT
- Kun 15 % af arealerne ejes af private lodsejere (ca. 30). Flertallet af disse er kontaktet, og foreløbige tilbagemeldinger er overvejende positive. Også uden tilsagn fra alle lodsejere vil der kunne opnås en sammenhængende udvidelse.
- Vandre-, cykel- og rideruter ligger i forlængelse af stisystemer i NPT
- Alle fem vestkystbyer i Thisted Kommune vil være placeret i/ved NPT

5

Nationalpark Thy – fra Agger til Bulbjerg

– fornuftig og lukrativ investering i "Fremtidens Thy"

- Naturstyrelsen Thy står for driften af 85% af den foreslåede nationalpark-udvidelse. Der er ingen forskel på styrelsens plejeplaner i og uden for nationalparken.
- Områdets vandre-, cykel- og rideruter ligger i forlængelse af stisystemer i NPT
- Landingspladsen i Lildstrand er gennemgribende renoveret i 2015.
- Besøgscenter på Bulbjerg, indviet 2017, kan umiddelbart udgøre en "trædesten til naturen" i nationalparkregi, i realiteten blot med nye plancher.
- Realisering af de i Masterplan for Lildstrand beskrevne fem kommende fyrtårne, strandpromenade, madpakkehus, naturgenopretning etc., vil gøre Lildstrand til en endnu mere attraktiv NPT-destination. Som en del af NPT vil det erfaringsmæssigt blive langt nemmere at opnå fondsstøtte til projekter i Lildstrand. Og der er vilje blandt lokale til at gøre en indsats, jf. Masterplan for Lildstrand!

4

Nationalpark Thy – fra Agger til Bulbjerg

Fakta og nøgletal for den foreslåede arealudvidelse

- Eksisterende Nationalpark Thy (fra Agger til Hanstholm): ca. 244 km²
- Foreslået arealudvidelse Hanstholm-Bulbjerg: ca. 59 km² fredet klithede og skov
- 85% (ca. 50 km²) ejes af staten med Naturstyrelsen som driftsorganisation
- 14% af det foreslåede areal (ca. 8,5 km²) ejes af 30 ca. private lodsejere
- To af disse private lodsejere ejer tilsammen ca. 45% af de privatejede arealer
- 1% ejes af Naturfonden Myrupgaard
- Det foreslåede areal ligger inden for kommunegrænsen i Thisted Kommune
- Indlemmelsen i NPT er – foruden i Masterplan for Lildstrand - beskrevet som "kommende fyrtårn" i Masterplan "Hannæs-Østerild – livet i centrum" som input til Thisted Kommuneplan 2017-2029, jf. næste side

5

7.3 Appendix 3: Lildstrand som case i Innocoast-projekt

"Lildstrand har været en case i forskningsprojektet 'Innovation i dansk kyst-turisme', finansieret af Danmarks Innovationsfond.

Projektets resultater viser at der er store og interessante udviklingsmuligheder indenfor turisme og fritid i Lildstrand. Det vil være til gavn for både beboere og turister.

Der er en ekstraordinær aktivitet og iværksætter i blandt beboere og sommerhusejere. Lildstrand kan blive et typeeksempel på hvordan der kan skabes harmonisk udvikling i små kystbyer i Danmark." (Professor Jon Sundbo, RUC, juni 2019.)

Udviklingsværksted i Hawboernes Hus 2017.
Tre professorer fra RUC har under InnoCoastprojektet 2016-2019 fulgt Lildstrandboernes koordinerede bestræbelser på samskabelse og udvikling i lokalområdet, bl.a. i form af udarbejdelse af denne Masterplan for Lildstrand.

<https://imt.clients.ubivox.com/archive/911727/raw/>

Se RUC-publikationer:

<https://www.cgs.aau.dk/forskning/projekter/innocoast/nyheder/nyhed/presse--paa-dybt-vand-i-lildstrand.cid310919>
<https://forskning.ruc.dk/en/publications/mobilisering-for-den-lille-turisme-i-lild-strand>

"Mobilisering for den 'lille turisme' i Lild Strand

Turisme sættes overalt på de dagsordener, som handler om at udvikle samfundet. Det gælder ikke mindst de allermindste steder i Danmarks yderområder. Lild Strand er et lille sted med ca. 35 faste indbyggere, længst mod øst i Thisted Kommune, Thy, og det er et interessant eksempel på lokal mobilisering for blot at udvikle lidt mere turisme. (...)

Indsatsen er et eksempel på, hvordan innovation i turisme kommer til at blive organiseret på nye måder som en del af oplevelsesøkonomien og med aktører, som ikke har erhvervsmæssige formål."

"Den 'lille turisme'

Indsatserne og de mange indlæg på udviklingsseminarerne lægger alle vægt på, hvad vi her kalder den 'lille turisme': Alle aktører ønsker mere liv og flere turister til Lild Strand, hverken for meget eller for lidt. Beboerne og sommerhusejerne orienterer sig mod 'det gode liv', som de gerne vil udvikle på stedet – og dele med andre! Der er tale om lokal turismeudvikling orienteret mod 'liveability', hvor de lokale og sommerhusbeboerne gerne ser, at også andre værdsætter deres sted. Netop fordi aktørerne er så forskellige og kombinerer forskellige mål under hovedmålet om 'det gode liv', sker indsatserne på uforudsigelige måder (Bærenholdt 2017)."

Kilde: <https://www.cgs.aau.dk/forskning/projekter/innocoast/innocoast-input/innocoast-input/mobilisering-for-den--lille-turisme--i-lild-strand.cid347697>

Indlæg i nyhedsbrev Institut for Mennesker og Teknologi, RUC, marts 2019: <https://imt.clients.ubivox.com/archive/911727/raw/>

Som en del af det samlede INNOCOAST projekt har forskere ved IMT (Jørgen Ole Bærenholdt) og ISE (Jon Sundbo og Lars Fuglsang) siden 2016 arbejdet med det lille lokalsamfund Lildstrand på Thy's nordkyst. Her bor kun 35, men et fælles ønske om at udvikle 'den lille turisme' sammen med bosætning har bragt fastboende og sommerhusejere sammen. Der er også en deltagelse af og bidrag fra folk fra andre dele af Thy. Så der bygges vigtige netværk på kryds og tværs, hvor man selv om man bor i København kan nære kærlighed til Lildstrand som sted.

De første to udviklingsværksteder blev holdt i 2017 og efter dem er der taget en masse nye initiativer af flere lokale grupper under den samlede lokale udviklingsgruppe. Grupperne består af beboere, sommerhusejere og folk fra nærområdet. Alle er enige om at værdsætte det som et stille område – en 'stille kupe' som er forskellig fra Klitmøller og Vorupør. Folk ser området som en helhed, hvor det også er vigtigt at stå sammen og kæde tingene og de forskellige

planer sammen. Der blev talt om engagement, medejerskab og samskabelse, hvor tingene skabes trin for trin. Man møder nye folk og får følelsen af at være med. Her er de lokale politikere også vigtige, og to medlemmer af kommunalbestyrelsen deltog i værkstedet.

Vedholdenhed, tålmodighed og ligefrem stædighed er kendetegn for udviklingsgruppens indsats. Gruppen har imponeret ved at udarbejde en masterplan, som fastboende, sommerhusejere, folk fra området samt andre folk, der også holder af stedet, står sammen om. Det er et hovedpunkt i masterplanen, at Lildstrand ønsker Nationalpark Thy udvidet, så den også kommer til at indeholde den lange øde kyststrækning fra Vigsø til Lildstrand og Bulbjerg.

Vi skal nu til at skrive flere papers om casen, herunder paperet "*Citizen-driven mobilisation for 'small tourism' in a marginal place: a case of resilience practices*" som er accepteret til Nordisk Geografimøde i Trondheim til juni 2019.

Læs mere om INNOCOAST her...

Læs mere om Lildstrand i Thy her...

Professorene Jon Sundbo, Lars Fuglsang og Jørgen Ole Bærenholdt holdt oplæg om "Resilience and voluntary temporary populations" på Nordic Geographers Meeting i Trondheim 18.-19. juni 2019. Indlægget havde programnr. T35.

**Abstract for tourism session on 'Resilience and voluntary temporary populations' (chairs C. Michael Hall and Bailey Ashton Adie),
Nordic Geographers Meeting, Trondheim, 16-19 June 2019.
Jørgen Ole Bærenholdt, Lars Fuglsang and Jon Sundbo
Roskilde University, Denmark**

Citizen-driven mobilisation for 'small tourism' in a marginal place:
a case of resilience practices The coastal hamlet of Lild Strand (or Lildstrand) is a marginal place in Northern Jutland, Denmark, with permanent population and fisheries in decline. But since 2017 a coalition of locals (among only 35 inhabitants) and second home owners, supported by key-persons around and three Roskilde University professors, has mobilised an amazing amount of parallel initiatives, including a series of innovation workshops and other events, a master plan for Lild Strand 2030, plans for the extension of a National Park to include the place, mass media presence and various lobbying practices for their place.

This is a case, like many other contemporary cases, of citizen-driven tourism, where a coalition of actors 'willing' the place seek slow and modest tourism, belonging to the place and its natural and cultural heritage.

Based on this case study, the paper discusses what could be seen as resilient practices in tourism, adding to recent contributions on Destination Resilience (Innerhofer, Fontanari and Pechlaner eds. 2018) and Destination Resilience and Tourism (Saarinen and Gill eds. 2018). Resilience practices are practices of coping with limited possibilities, in ways that are meaningful to people. Limited possibilities refer to a reorientation of politics and governance towards an 'earthly' commitment to the concrete contexts in nature, where people live Down to Earth (Latour 2018). Key findings include how engagements developed through detailed descriptions of and plans for the environment of Lild Strand, and how the coalition managed to come about by uniting voluntary work across permanent and temporary populations (locals and trans-locals).

7.4 Appendix 4: Kystsikring på Sandnæshagevej

“Opfattelsen af kystbeskyttelse som udelukkende en udgift og en beskyttelse mod naturen bør i stedet opfattes som en mulighed for at skabe ekstra værdi på lokalt plan.”
Citat: Nils Drønen, innovati-
onschef, DHI. Artikel på
Altinget 2.2.2017: „Kystsik-
ring kan skabe ekstra værdi”

Investering for helheden:
Beboerne i Frøstrup/på Han-
næs siger, at ”Lildstrand har
altid været stedet, vi tog hen
for at fiske og bade”. Det er
det fortsat!

Overblik over kysterosion ved
Sandnæshagevej 1999-2017.
Grøn linje viser yderste klit-
række i 1999.
Blå linje viser yderste klitrække
i 2009.
Rød linje viser yderste klitræk-
ke i 2017.

Som det fremgår, er klitrækken
rykket ca. 40 m tættere på
bebygget område fra 1999 til
2017.

Siden anlæggelsen i 1982 har
eksisterende kystsikring mod
vest – uden sandfodring –
effektivt beskyttet Lildstrand.

Tidshorisont for realisering: 2020-2025

Hvem: Thisted Kommune.

Private matrikelejere har finansieret og foranstaltet kystsikring ud for egne matrikler i juli 2019.

Kommunal kystsikring/renovering af p-plads er ikke en del af Masterplanen, da det er et kommunalt anliggende.

Beskrivelse:

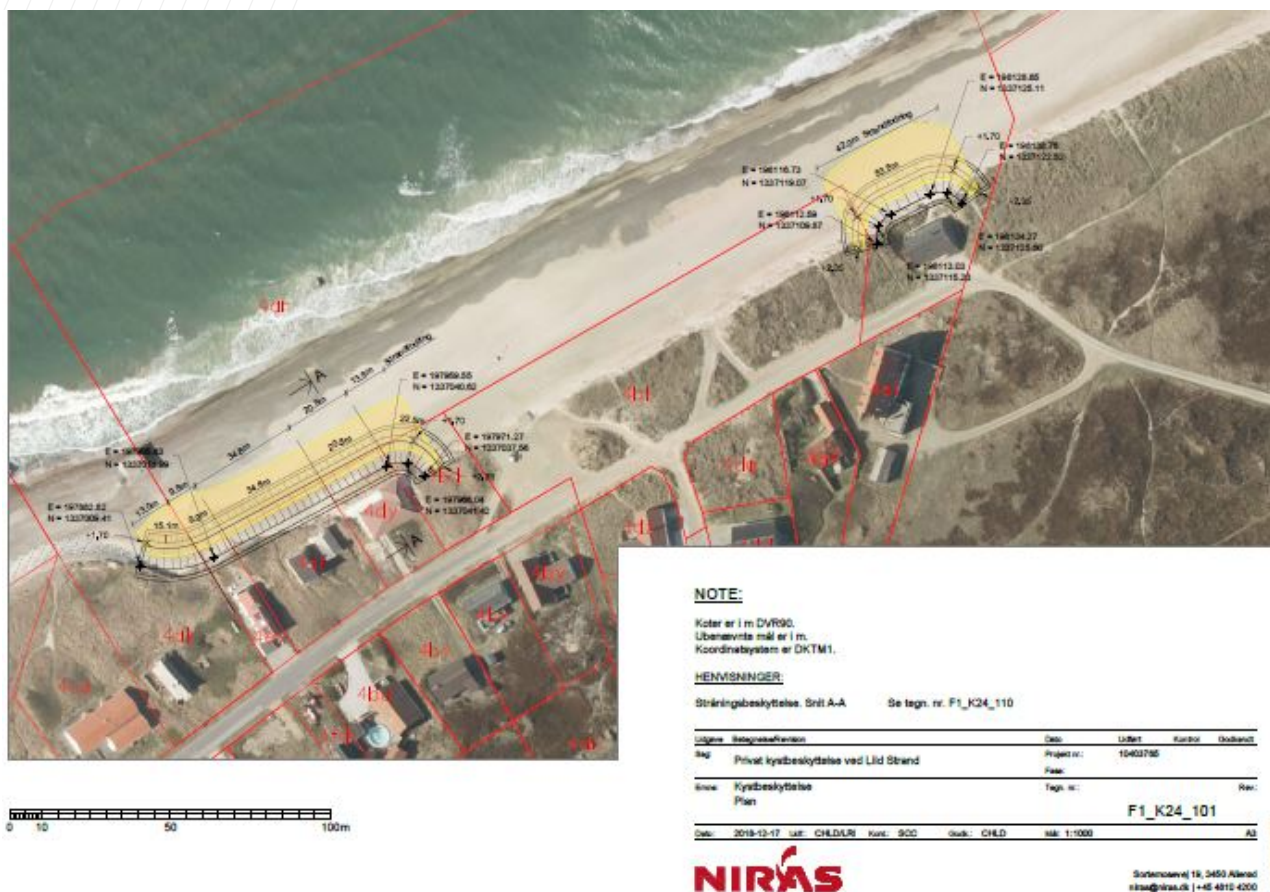
Havet har i årevis ædt sig ind på ca. 150 m ubeskyttet, kommunalt ejet kyststrækning ved Sandnæshagevej i Lildstrand. Et generelt ønske i Lildstrand er, at også de kommunale matrikler kystsikres og p-pladsen gøres tidssvarende og præsentabel, evt. med tillæg af attraktive opholdsmuligheder.

Kystsikring af kommunale matrikler på Sandnæshagevej

Primært ønske er, at Thisted Kommune udfører den på sigt nødvendige fysiske sikring af de kommunalt ejede matrikler, gerne med delstrækning ud for p-plads udført som strandpromenade i form af siddetrappeanlæg (i lighed med kystterrasser på landingspladsen). Som minimum ønskes trappeadgang til stranden fra kommunal p-plads samt renovering af denne, så den ikke skæmmes området.

Privatfinansieret kystsikringsprojekt 2019 for private matrikler på Sandnæshagevej, Lildstrand. De kommunale grunde ligger ubeskyttet hen, hvilket skaber store udfordringer i forhold til en samlet løsning, både med hensyn til kysterosion og visuelt udtryk.

Til venstre: Den kommunale p-plads på Sandnæshagevej marts 2019.

Til højre: Eksempel på mulig udformning af kystsikring ved p-pladsen i Lildstrand (modelfoto/design: Skaarup Landskab).

7.5 Appendix 5: Kreativitetshuset i Lildstrand

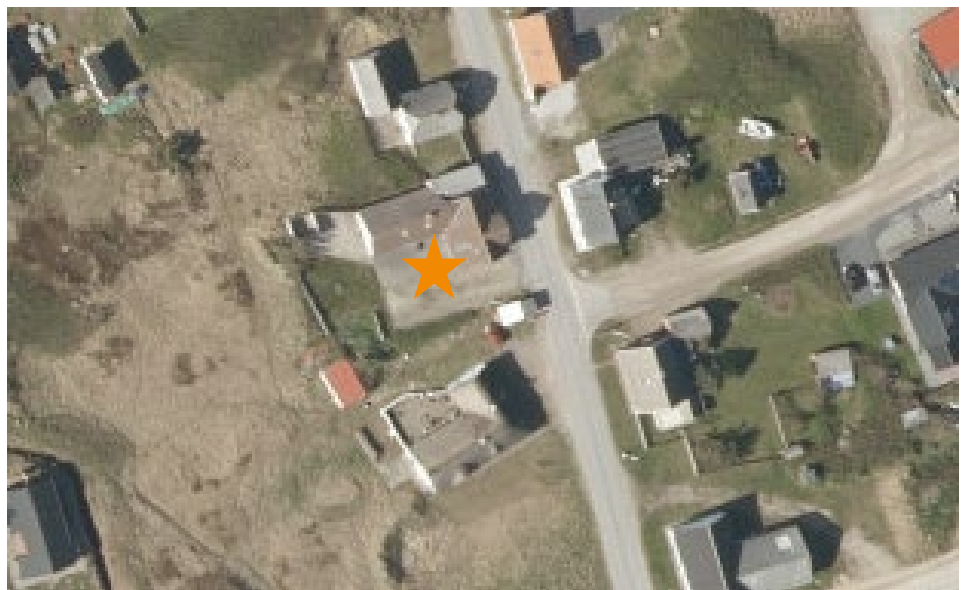
Hvem: Foreningen KreativitetsHuset i Lildstrand, Kalundborgvej 15B, 4300 Holbæk, CVR-nummer: 39481871. Kontaktperson: Hanne Marie Kværndrup

Beskrivelse:

Se nærmere beskrivelse / nyhedsbreve / salg af folkeaktier på <https://kreativitetshuset.dk/>.

Strandvejen 99, Lildstrands tidligere købmandsbutik, er centralt placeret midt på hovedgaden.

Fremtidsscenariet er nyt liv som "KreativitetsHuset i Lildstrand" – et aktivitets- og samlingssted for kunstnere, beboere, turister og fritidshusfolk.

7.6 Appendix 6: Byfornyelse og p-plads

”Kondemnering: Nedrivning af tomme og forfaldne ejendomme i Friluftsbyerne, heriblandt sommerhuse.

Nedrivningen tjener flere formål. Dels at få fjernet specifikke ejendomme, der er i voldsomt forfald, men også et mere strategisk med at få skabt visuel og fysisk sammenhæng med naturen, således at de naturtyper der omgiver Friluftsbyerne i endnu højere grad kan mærkes helt ind i de bebyggede områder.”

”Thy på Forkant”, s. 70.

Med udgangspunkt i citatet fra ”Thy på Forkant” er har Udviklingsgruppen anmodet om kommunal aktion på følgende matrikler, som skæmmer by- og sommerhuszonen og/eller kan være til fare for forbipasserende. Proces med besigtigelse etc. via Thisted Kommune blev igangsat 2018 – med reference til omstående citat fra ”Thy på Forkant”. Kontaktperson hos kommune: Rene Nielsen.

1. Matrikel 2x Lund By, Lild, Strandvejen 108. (Byzone)
Afspærringsbånd opsat af Thisted Kommune efter storm 26. december 2016
Matrikel 4ch Lund By, Lild, Svenstibakkevej 9. (Sommerhuszone)
Matrikel 9z Lund By, Lild, Svenstibakkevej 31. (Sommerhuszone)

